

Sygnatura akt I C 421/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 09-06-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: p.o. sekr. sąd. J. W. (1)

po rozpoznaniu w dniu 29-05-2015 r.

w K.

sprawy z powództwa R. W. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda R. W. (1) kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 28.12.2013 roku do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.001,79 złotych (trzy tysiące jeden złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
4. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 555,10 złotych (pięćset pięćdziesiąt pięć złotych dziesięć groszy) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Małgorzata Krzyżak

Sygn. akt I C 421/14

UZASADNIENIE

Powód R. W. (1) wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 20.000 zł od dnia 28.12.2013 r. , od kwoty 60.000 zł od dnia 12.03.2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według załączonego spisu kosztów .

Dochodzona kwota stanowi zadośćuczynienie za krzywdę moralną związaną ze śmiercią ojca powoda S. W. w dniu 17.01.2009 r.

Powód zgłosił roszczenie w dniu 10.09.2012 r. Pozwany nie zakwestionował swojej odpowiedzialności co do zasadny podnosząc, że przyznana powodowi kwota zadośćuczynienia 20.000 zł jest odpowiednia. W ocenie powoda miał on wsparcie w ojcu , który pomagał w prowadzeniu domu i opiece nad wnukami A. i B.. Odczuwa on brak ojca, często go wspomina , odwiedza jego grób.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu. Stwierdził, że uznana w postępowaniu likwidacyjnym kwota 20.000 zł stanowi odpowiednią sumę w rozumieniu art. 446§4 k.c. , w pełni pokrywa doznaną przez powoda krzywdę. Powód w chwili śmierci ojca miał rodzinę , prowadził własne gospodarstwo domowe, mieszkał w odrębnym budynku. Żądana kwota zadośćuczynienia w łącznej wysokości 100.000 zł w okolicznościach niniejszej sprawy jest znacząco wygórowana i nieuzasadniona. Pozwany podniósł, że była już rozpatrywana sprawa z powództwa R. W. (2) (żony zmarłego) i sąd w prawomocnym wyroku ustalił sumę odpowiednią zadośćuczynienia w kwocie 45.000 zł (sygn. akt I 1 Ca (...)).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ojciec powoda - S. W. w dniu 17.01.2009 r. zginął w wyniku wypadku samochodowego. M. K. (2) prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole z dnia 18.02.2010 r. został uznany za winnego spowodowania tego wypadku i skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem oraz orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres pięciu lat (odpis wyroku sygn. akt II K (...) k. 24 akt, niesporne). S. W. w 2009 r. był już na emeryturze, miał 64 lata

R. W. (1) w 1990 r. zawarł związek małżeński i wraz z żoną i dwójką dzieci mieszkali w tym samym domu co jego rodzice z tym, że mieli oddzielne wejścia. Prowadzili oddzielne gospodarstwa domowe. Żona powoda nie pracowała zawodowo zajmowała się dziećmi i prowadzeniem domu. W chwili śmierci ojca R. W. (1) miał 44 lata, pracował jako kierowca TIR-a, co wiązało się z jego dłuższymi nieobecnościami w domu. Wyjeżdżał na około 6 tygodni, a przez dwa tygodnie przebywał w domu. Dzieci powoda w 2009 r. były w wieku 16 i 12 lat. Powód z rodziną spędzał wspólnie święta ze swoimi rodzicami, wspólnie obchodzili rodzinne uroczystości. Stosunki między nimi były bardzo dobre. Powód mógł liczyć na pomoc ojca w czasie gdy przebywał przez kilka tygodni poza domem. Ojciec wcześniej pomagał mu przy budowie domu, przy naprawie pieca, samochodu. Pomoc świadczona przez S. W. nie była też szczególnie wyjątkowa, skoro żona powoda nie pracowała zawodowo, prawidłowo zajmowała się dziećmi , prowadzeniem domu , a dzieci był już w wieku 12 i 16 lat

Po śmierci ojca R. W. (1) przez około miesiąc przebywał na urlopie opiekując się matką i żoną oraz załatwiał wszelkie formalności związane ze śmiercią ojca. Po trzech latach zmienił system pracy: około 2 tygodni jest w trasie i niecały tydzień w domu.

Żałoba po śmierci ojca nie była powikłana zaburzeniami emocjonalnymi, nie miała wpływu na jego aktywność życiową, nie wymagał specjalistycznego wsparcia psychologicznego. Aktualne natężenie i okres trwania cierpień psychicznych wskazuje na występowanie reakcji żałoby po stracie ojca.

W dniu 8.05.2009 r. powód wystąpił do pozwanego o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości 30.000 zł oraz odszkodowania 25.000 zł . Pozwany przyznał i wypłacił powodowi kwotę 20.000 zł zadośćuczynienia. Również w wyniku zgłoszenia szkody zadośćuczynienie został wypłacone R. W. (2) (żonie zmarłego) w kwocie 25.000 zł, J. W. (2) (synowej) w kwocie 10.000 zł (pismo z dnia 4.12.2009 r.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania powoda (k. 122 00:23:12-00:38:45) , świadka J. W. (2) (k. 121 00:05:38-00:21:36) , opinii biegłego psychologa M. W. (k. 140-142), akta szkody.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom powoda i świadka, nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną. Również opinia biegłego psychologa nie została podważona przez strony, natomiast Sąd uznał ją za przydatną dla rozpoznania niniejszej sprawy. Jej wnioski są przekonujące, nie budzące wątpliwości. Akta szkody nie były kwestionowane przez powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwany nie negował swojej odpowiedzialności co do zasady, a jedynie co do wysokości twierdząc, że wypłacone powodowi zadośćuczynienie w kwocie 20.000 zł w całości wyczerpuje jego roszczenia, a żądanie zasądzenia wyższej kwoty zadośćuczynienia (łącznie 100.000 zł) jest nieuzasadnione.

Odpowiedzialność pozwanego wynika z art. 822 k.c. zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczonym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 r. ,Nr 124,poz.1152), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Podstawą roszczenia powoda stanowi art. 446 §4 k.c. Ustawodawca posługuje się określeniem „odpowiedniej sumy” zadośćuczynienia. Sformułowanie to zawiera już w sobie niemożność dokładnego ustalenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, dlatego też ocenianie jej rozmiaru zależne jest od okoliczności konkretnej sprawy. W orzecznictwie przyjmuje się, że na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią tej osoby, rodzaj i intensywność więzi łączące pokrzywdzonych ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23.04.2013 r., V ACa 30/13, Lex nr 1313281).

Niemożliwe jest więc ściśle ustalenie kwoty zadośćuczynienia i to ze względu na charakter szkody jaką jest cierpienie wywołane śmiercią bliskiej osoby.

Ustalając w niniejszej sprawie „sumę odpowiednią”, Sąd wziął pod uwagę to, że powód była już osobą samodzielną, dorosłą posiadającą własną rodzinę.

W świetle doktryny i judykatury wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadającym aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.09.2001 r., III CKN 427/00, Lex nr 52766). Z drugiej strony zadośćuczynienie orzekane na podstawie art. 446 § 4 k.c. powinno mieć charakter kompensacyjny, a więc nie może stanowić zapłaty symbolicznej, ale musi przedstawiać ekonomiczną wartość. Nie kwestionując i nie bagatelizując cierpienie powoda związanych z nieszczęśliwym wypadkiem należy stwierdzić, że dochodzona przez niego kwota z tytułu zadośćuczynienia jest zbyt wygórowana. Nie ulega wątpliwości, że nagła utrata ojca była dla powoda dotkliwa. Z drugiej jednak strony nie sposób przyjąć, aby łącząca powoda z ojcem więź uczuciowa miała charakter szczególnie nadzwyczajny. Poczucie osamotnienia, żalu po utracie ojca stanowi naturalną reakcję w większości stosunkach rodzinnych. Służenie pomocą, radą, doświadczeniem życiowym przez rodziców nie są czynnościami odbiegającymi od poprawnych relacji łączących dorosłe dzieci z rodzicami. Nie sposób jednak pominąć, że powód był osobą dojrzałą, w pełni ukształtowaną osobowościowo, posiadającą własną rodzinę.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i rozważania, aktualne funkcjonowanie powoda Sąd uznał, że kwota 30.000 zł będzie kwotą odpowiednią, która spełni funkcję łagodzącą za doznaną niewymierną materialnie krzywdę. Uwzględniając wypłaconą wcześniej kwotę 20.000 zł, Sąd zasądził na rzecz jego rzecz kwotę 10.000 zł.

O odsetkach orzeczono mając na uwadze art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie lub w terminie 14 dni licząc od

dnia w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (...) Powód wystąpił z roszczeniem zapłaty dodatkowego zadośćuczynienia w piśmie z dnia 18.11.2013 r. , które wpłynęło do pozwanego 22.11.2013 r. Wobec czego żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 28.12.2013 r. należało uznać za zasadne. .

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako zbyt wygórowane(pkt 2 wyroku). W ocenie Sądu uwzględnienie żądania powoda w większej części prowadziło by do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda, a nie taki cel ma spełniać zadośćuczynienie, które ma być odpowiednie i utrzymane w rozsądnych granicach. Nie można tracić z pola widzenia, że wysokość zadośćuczynienia musi być odpowiednia w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa. Powód po upływie miesiąca od śmierci ojca wrócił do pracy, funkcjonuje poprawnie, nie stwierdzono u niego żadnego trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym, nie korzystał z pomocy lekarskiej.

O kosztach procesu orzeczono w pkt 4 i 5 wyroku , mając na uwadze treść art. 100 k.p.c. i 108 k.p.c. Roszczenie zostało uwzględnione w 13% , wobec czego strony zostały obciążone kosztami procesu, proporcjonalnie do wyniku sprawy.

Powód uiścił opłatę sądową w wysokości 4.000 złotych oraz zaliczkę na poczet kosztów opinii w kwocie 300 zł (koszt opinii wyniósł 270 zł), zatem zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 555,10 zł tytułem zwrotu części kosztów sądowych. Nadpłata kwoty 30 zł zostanie zwrócona powodowi po uprawomocnieniu orzeczenia .

Według powyższej zasady i na podstawie § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. (...).490 j.t) zasądzono od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.001,79 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa adwokackiego. Uwzględniono żądanie peł. pozwanego o zwrot kosztów podróży na rozprawy w kwocie 373,80 zł .Natomiast żądanie obu stron zasądzenia kwoty 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego nie zasługiwało na uwzględnienie , mając na uwadze nakład pracy pełnomocników oraz charakter sprawy , która jest typowa i nieskomplikowana ani pod względem prawnym ani faktycznym (pkt 5 wyroku).

SSO Małgorzata Krzyżak